

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

תזריע - ב' ניסן

הדרך הישרה להביא התגלות וביאת המשיח בפועל ממש
הכרזת "יחי המלך" ממחרת "הקיצו ורננו" מלכא משיחא

שיחות קודש

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה
מאה ושש עשרה שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מוקדש להתגלותו המיידית לעיני בשר של
כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א
למטה מעשרה טפחים ומתוך חיים נצחיים
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו תיכף ומיד ממש

*

לזכות

החיילת ב"צבאות ה" מרים תחי'

ליום הולדתה הראשון לאויש"ט, ביום ב' ניסן ה'תשע"ט

ולזכות הורי'

הרה"ת ר' שלום דוב בער וזוגתו מרת ח' מושקא שיחיו דלפין

ולזכות זקני'

הרה"ת ר' אנשיל וזוגתו מרת ציפורה שיחיו דלפין

הרה"ת ר' ישראל ברוך הלוי וזוגתו מרת לאה שיחיו לזין

*

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

*

הי שותף בהפצת "דבר מלכות"

להשיג השיחות, להקדשות ולפרטים נוספים טל': 753-6844 (718)

הוכן לדפוס ע"י

יוסף יצחק הלוי בן אסתר שיינדל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כתובתנו באינטרנט: <http://www.torah4blind.org>

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".

מעין חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

הקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

משיחות ש"פ תזריע-מצורע, ו' אייר ה'תנש"א

ב. בפרשת השבוע - תזריע-מצורע - מודגש ביותר ענין הגאולה: "תזריע" - "אשה כי תזריע וילדה זכר" - כידועי שלידה ("וילדה") רומזת על גאולה (כמ"ש, "ילדה ציון את בני"), ולידת זכר רומזת על החוזק והתוקף (זכר) דגאולה האמיתית והשלימה, גאולה נצחית שאין אחר" גלות ("שיר חדש" לשון זכר) ע"י משיח צדקנו, היינו, ש"וילדה זכר" רומז על "לידת (התגלות) נשמת משיח שהיא ממדריגה היותר עליונה . . מעלמא דדכורא"¹⁰.

ובפרטיות יותר: "אשה כי תזריע" - קאי על כללות העבודה דכנסת ישראל ("אשה") בזמן הגלות שנמשלה ל"זריעה"¹¹ ("תזריע"), כמ"ש "וורעתי" לי בארץ"¹², "הבאים ירש יעקב גוי"¹³; וע"י הזריעה ד"מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"¹⁴ נעשית (תיכף ומיד, ללא הפסק כלל) הצמיחה ("יצייץ ופרח ישראל"¹⁵) דהגאולה האמיתית והשלימה

(7) אוה"ת פרשתנו (כרך א) ע' ע. וראה גם תו"א ר"פ וארא. תו"ח שם צו, ב ואילך. סהמ"צ להצ"צ מצות ק"פ פ"ב (דרמ"צ עו, סע"ב ואילך). ועוד.

(8) ישע"י סו, ת.

(9) תהלים צו, א. ישע"י מב, יו"ד. וראה מכילתא בשלח טו, א. הובא בתורה"ה ג' ונאמר - פסחים קטו, ב.

(10) אוה"ת ריש פרשתנו (כרך ב) ע' תצא - בשם האוה"ה ר"פ תזריע וראה גם הגהות הצ"צ לפי האוה"ה - באוה"ת ריש פרשתנו (כרך ג') ע' תת ואילך. ובאוה"ת שבעה ערה ז', "ילדה זכר קאי על משיח . . מבחינה ומדריגה עליונה מבחי' עתיק".

(11) ראה תו"א שמות נג, ג ואילך. שם ר"פ בשלח. ובכ"מ.

(12) הושע ב, כה.

(13) ישע"י כו, ו.

(14) תניא רפ"ז.

א. בהמשך להמדובר ומודגש ביותר בזמן האחרון ממש ע"ד הצורך בפעולתו של כאו"א מישראל לעשות כל התלוי בו להביא את משיח צדקנו בפועל ממש, תיכף ומיד ממש,

- כיון שבימינו אלה ממש (עם סיומו של חודש ניסן דה"י) תהא שנת אראנו נפלאות), "כלו כל הקיצין" ("קץ הימים" ו"קץ הימין"²) כפשוטו ממש, ובודאי שתיכף ומיד בא משיח צדקנו, וכאו"א מראה באצבעו ואומר "הנה זה (מלך המשיח) בא"⁴, שכבר בא (בלשון עבר) ברגע שלפני רגע זה -

יש לבאר הדגשת ענין הגאולה ופעולת כאו"א מישראל בהבאת הגאולה בעניני יום הש"ק זה: לכל לראש - בעניני התורה השייכים במיוחד ליום הש"ק זה - בפרשת השבוע (כולל גם הפרשה שמתחילין לקרוא במנחה), וכן בפרקי אבות דיום הש"ק זה, וגם בתוכנו של הזמן - הן בנוגע לכללות החודש, והן בנוגע לימי הספירה, כדלקמן.

(1) שיחת כ"ח ניסן (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 470 (לעיל ע' 87)). שיחות ש"פ שמיני (שם ע' 475 (לעיל ע' 92) ואילך).

(2) ראה אוה"ת ר"פ מקץ. וש"נ. (3) גוסף לכך שבזמן הגמרא כבר "כלו כל הקיצין" (סנהדרין צו, ב).

(4) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ (פ"ב, ח (ב)). (5) גוסף על הדגשת השייכות הכללית דגאולה ליום השבת בשירו של יום - "מזמור שיר ליום השבת, מזמור שיר לעתיד לבוא, ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים" (תמיד בסופה).

(6) ובפרט בהלימוד בפעם הראשון והעיקרי (בשנה זו) - בשבתות שבין פסח לעצרת, כהכנה למתן-תורה (אף שהמשך הלימוד הוא גם בכל שבתות הקיץ), ובאופן דפעולה נמשכת על ובכל שבתות השנה כולה (גם בימות הגשמים).

עקשנות מוזרה של יהודים

אמנם, כל זה אינו אלא כאשר היתה אפשרות לגאולה באופן ד"אחישנה" לפני "בעתה", משא"כ לאחרי ש"כלו כל הקיצין", הרי גם המצב ד"אחישנה" הוא לאחרי עבודת הבירורים בשלימותה, כך שאין כאן אלא המעלה ד"אחישנה" בלבד.

ומכיון שכן, הרי, הסיבה היחידה לכך שעדיין "תקועים" אנו בגלות, היא - עקשנות מוזרה של יהודים, אשר, מאיזה סיבה שונה ומשונה אינם רוצים לצעוק "עד מתי"...

עקשנות זו - אינה מובנת כלל, שכן, גם מי שמדמה לעצמו ש"טוב לו בגלות", מאמין אף הוא באמונה פשוטה שלאחרי הגאולה יהי' לו עוד יותר טוב, וא"כ, בשביל זה לבד יש לו לצעוק "עד מתי"!

מציאות העולם מכריזה על נכונותה ללכת לגאולה

ובכל אופן, ישנה ההוראה מסיפור התורה שעשו אמר ליעקב "נסעה ונלכה" - שמציאות העולם גופא מכריזה ומודיעה על נכונותה ללכת לגאולה האמיתית והשלימה, כאשר יקויים היעוד "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו";

ועאכו"כ שישראל עושים את כל התלוי בהם להביא את הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, אשר, אז תהי' שלימות העבודה דקיום התומ"צ, שכן, קיום התומ"צ דומן הגלות אינו אלא באופן ד"ציונים" לקיום המצוות דלעתיד לבוא - "כמצות רצונך".

(משיחת ש"פ מצורע, ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

ע"י משיח צדקנו שאין אחרי' גלות -
וילדה זכר".

ו"מצורע" - כדאיתא בגמרא¹⁵, "מה שמו (של משיח) . . חיורא דבי רבי שמו (מצורע של בית רבי¹⁶), שנאמר¹⁷ אכן חלינו הוא נשא ומכאובינו סבלם ואנחנו חשבנוהו נגוע מוכה אלקים ומעונה", "מאי סימני' יתיב ביני עניי סובלי חלאים"¹⁸, "מנוגעים, והוא נמי מנוגע, דכתיב¹⁹ והוא מחולל מפשעינו וכתוב חלינו הוא נשא"²⁰.

ובפרטיות יותר - כהמשך הכתוב "זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו"²¹, ועד שנוהגין לקרוא פרשה זו בשם "פרשת טהרה"²² - ש"מצורע" הוא שמו של משיח בזמן הגלות, שאף שמצד עצמו הוא בתכלית השלימות, כמ"ש²³ "ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד", "מ"מ, סובל וכואב בעצמו צער ומכאובי הגלות; ו"ביום טהרתו" (ש"נרפא נגע הצרעת מן הצרוע") קאי על מעמדו ומצבו של משיח כשמתגלה וגואל את בני בגאולה האמיתית והשלימה²⁴.

15) סנהדרין צח, ב.

16) פרש"י שם. וראה לקמן ס"ח.

17) ישע"י נג, ד.

18) סנהדרין שם, א.

19) ישע"י שם, ה.

20) פרש"י סנהדרין שם.

21) ראה בארוכה אוה"ח ר"פ מצורע - פרטי הרמזים בהשיכות דטהרת מצורע לביאת המשיח.

22) ראה לקו"ש ח"ו ע' 100 הערה 5.

23) ישע"י נב, יג. תרגום עה"פ. וח"א קפא, ב.

24) ועד"ז בנוגע לביהמ"ק - כדאיתא במדרש (אי"ר פתיחתא כא. הובא ביל"ש פרשתנו רמז

תקנא בסופו) על הפסוק (פרשתנו יג, מה) "והצורע אשר בו הנגע וגו'", "והצורע זה בית המקדש כו" - שנקרא "צרוע" ("מצורע")

בחורבנו (כהמשך שם; וטמא טמא יקרא חורבן ראשון וחורבן שני"), וטהרתו רומזת על בנין ביהמ"ק. - ועד"ז בויק"ר פרשתנו ספ"ז (בנגעי

ג. וצריך להבין²⁵:

א) הקשר והשייכות דב' הפרשיות תזריע-מצורע (שכבו"כ שנים קורין שניהם יחדיו) - דלכאורה, השם "תזריע" (שמצד עצמו קשור עם ההולדה, כמפורש בכתוב "אשה כי תזריע וילדה", שכאשר "תזריע" אוי בא ההמשך ד"וילדה") מורה על הגאולה, ואילו השם "מצורע" (שמצד עצמו הוא היפך הטהרה, ויש צורך בפעולה מיוחדת כדי לפעול המעמד ומצב ד"ביום טהרתו") מורה על (צער ומכאובי) הגלות, ואיך יתחברו שניהם יחדיו?

ב) ועיקר: בנוגע להמשך הפרשיות - תזריע (ואח"כ מצורע - דלכאורה, לאחרי ש"אשה כי תזריע וילדה זכר", גאולה נצחית שאין אחרי' גלות, לא שייך עוד מעמד ומצב ד"מצורע" שקשור עם ענין הגלות?

ג) ועד"ז בכל א' מב' הפרשיות בפ"ע - שם הפרשה ביהם לתוכנה:

בפרשת "תזריע" - שם הפרשה מורה על הגאולה ("אשה כי תזריע וילדה"), והמשך ועיקר הפרשה הוא בדיני נגעים²⁶ שמורה על הגלות²⁷; ובפרשת "מצורע" - שם הפרשה (כפי שנקראת בתורה) מורה על הגלות, והמשך הפרשה הוא בדיני

בתים): "ונתתי נגע צרעת) בבית ארץ אחותכם, זה ביהמ"ק . . ונתן את הבית, וביתא דנא סתרי' . . יכול לעולם ת"ל ולקחו אנבים אחרות, שנאמר (ישע"י כח, טז) לכן כה אמר ה' אלקים הנני יסד בציון אבן אבן בחן פנת יקרת גו".

25) בהבא לקמן - ראה גם לקו"ש ח"ב ע' 70 ואילך.

26) נגעי אדם - "אדם כי יהי בעור בשרו שאת וגו'" (יג, ב), ונגעי בגדים - "והבגד כי יהי בו נגע צרעת וגו'" (שם, מז).

27) ראה ויק"ר פרשתנו ספ"ז: "שאת זו בכל . . ספחת זו מדי . . בהרת זו יון . . נגע צרעת זו אדום".

טהרת המצורע (זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו) שמורה על הגאולה.

ולכאורה, כיון ששם הפרשה מבטא ומדגיש תוכן הפרשה, הי' מתאים יותר שהפרשה שמדברת בדיני נגעים (ענין הגלות) תקרא בשם „מצורע“, והפרשה שמדברת בדיני טהרה (ענין הגאולה) תקרא בשם „תזריע“?

ד) ועד"ז בנוגע לשמו של משיח: כיון שמשח הוא גואלם של ישראל - למה מדגישים בשמו (שהשם מתאר מהותו וענינו) ענין הגלות ע"י קריאתו בשם „מצורע“?!

ד. ויובן בהקדם הביאור בענין הנגעים²⁸:

על הפסוק „אדם כי יהי בעור בשרו גוי“, מבואר בלקו"ת²⁹ ש„אדם הוא במדרגה גדולה לפי שהוא שלימו דכולא“ . . אדם הזה כשמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים . . יוכל להיות עדיין בעור בשרו בחי' התחונה שבו לא נתברר הרע והפסולת ממנו ונולדים סימנים בגשמיות בבשרו . . והם הנגעים . . מפני שברוחניות בעבודת ה' תיקן במעשיו ובירר הרע מן הטוב בכל הדברים (בירור הרע מן הגוף ומן הנפש), רק פסולת שבסוף לבושו עדיין לא נתברר, לכן נולדו בבשרו . . רק בחיצוניות“.

ויש להוסיף בדיוק לשון הכתוב „אדם כי יהי בעור בשרו גוי' לנגע צרעת“: „בעור בשרו“ - שלא זו בלבד שאינו שייך לה„עצם“ (העצמות) דהאדם וגידים שלו, אלא שאינו שייך אפילו לה„בשר“ (וגידים) דהאדם, דבר המשתנה וניתוסף

28) בהבא לקמן - ראה גם לקו"ש חל"ז תזריע תנש"א. וש"נ.

29) פרשתנו כב, ב.

30) ראה וזר פרשתנו מה, א.

בו ע"י אכילה ושת"י שנעשים דם ובשר כבשרו, כי אם לה„עור“ שמסביב (חיצוניות ומקיף) לה„בשר“. ו„בעור בשרו“ (החיצוניות דהבשר) גופא - „אדם כי יהי בעור בשרו“, היינו, שאין זה דבר הרגיל, אלא מקרה („מקרה נקרי"ת“) היוצא מגדר הרגיל³¹. וגם אז (כש„והי' בעור בשרו“) הי"ז רק „נגע צרעת“ - „נגע“ גם מלשון נגיעה, היינו, שהענין הבלתי-רצוי אינו שייך (אליו, אפילו לא) לחיצוניותו („עור בשרו“), אלא רק נוגע בו.

ועוד ועיקר - כפי שמוסיף בלקו"ת³² - „וגם נגעים דברים גבוהים הן, שאינו נק' טמא עד שיקראנו הכהן טמא, וכשעדיין לא קרא לו שם טמא אין הנגעים בכלל טומאה³³, אלא אדרבה, הם אורות עליונים³⁴, רק שהם דינא קשיא דקדושה“.

ה. ויש לומר, שב' ענינים אלו [שהנגעים הם „רק פסולת שבסוף לבושו (בחיצוניות) שעדיין לא נתברר“, והם „דברים גבוהים . . אורות עליונים“ (ענינים הפכיים לכאורה)] - תלויים זה בזה:

כיון ש„נגעים“ הם בעצם „דברים

31) ראה לקו"ת שם (מדברי הרמב"ם), שהנגעים הם „שלא כדרך הטבע . . שאינם מליחות המצויים . . אך מעשה נסים הם“ (ראה לקו"ש חכ"ב ע' 65 הערה 9).

32) שם. וראה גם סמ"צ להצ"צ מצות טומאת מצורע בתחלתו.

33) משנה נגעים רפ"ג. רמב"ם הל' טומאת צרעת פ"ט ה"ב. וראה תו"כ ופרש"י פרשתנו יג, ב. תו"כ ר"פ מצורע.

34) להעיר, ש„נגע“ אותיות „ענג“ (וזה ח"א כו, ריש ע"ב. ח"ב רסה, ב. ח"ג רעג, א. ועוד), ועפ"ז י"ל שה„אורות עליונים“ ד„נגעים“ קאי על בחי' עונג העליון (וראה לקמן הערה 65).

צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות¹²³. וכל ענינים אלו - בפשטות ממש, גאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

(123) ויתירה מזה - „נפלאות“ אפילו בערך ליצי"מ (וח"א רסא, ב. אוה"ת נ"ך ע' תפז).

השו"ע כלות הנפש, „שכלה תכלה אור הנפש ותסתלק מן הכלים. . . מיעוט הכלים שלא יהי' בחי' התפשטות למטה, אלא להסתלק למעלה וליכלל באור ה'".³⁹ וזוהי יכול להיות יניקת החיצונים - „מחמת שאין נמשך בחי' שוב בכלים ואותיות דקדושה, אזי מבחי' הרצוא לבד יוכל להסתעף יניקת החיצונים, כמו שאחר ההתלהבות בתפלה אם אינו עוסק בתורה יוכל להתהוות מהתלהבות בחי' דינים קפידא וכעס, וזוהי נסתעף ג"כ יש וגסות כו'".⁴⁰

והעצה לזה - כמארו"ל⁴¹, „אם רץ לבך שוב לאחד", שלאחרי ה"רצוא" צ"ל „שוב", „השו"ע הביטול, עד לביטול במציאות. . . (שאין לו כח כלל להתפעל ברשפי אש בבחי' יש ודבר, אלא הוא כאבן דומם. . . כמו שאנו רואים בבוא העבד לפני המלך. . . כשבא מקרוב מאד לעמוד לפני המלך או לא נשאר בו כח ועוז. . . מפני שנתבטל ממציותו לגמרי. . . ומצד הביטול. . . יבוא ההשבה להתפשט בכלים מכלים שונים למטה דוקא", ועי"ז נשלמת הכוונה העליונה שנתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים דוקא".⁴²

ונמצא, שפעולת ה"שוב" שלאחרי ה"רצוא", היא, שגם ה"אורות עליונים" שלמעלה מהתלבשות בכלים (תנועת הרצוא) יומשכו ויתגלו ב"כלים" (תנועת השוב).

וכדי שיוכל להיות חיבור ב' התנועות

גבוהים. . . אורות עליונים", לכן, גם כשנשתלשל מהם ענין בלתי-רצוי ע"י יניקת החיצונים, ה"ז רק ענין חיצוני שנוגע (נגיעה בלבד) בבחי' התחתונה („בסוף לבושיו") בלבד.

ולכן, גם התיקון על זה (טהרת המצורע) הוא (לא ע"י ענין חדש לגמרי, אלא) ע"י גילוי ענינם האמיתי של הנגעים שהם „אורות עליונים" - כמרומו בלשון הכתוב „זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו", „טהרתו" היא ע"י „יום", שענינו אור וגילוי, כמ"ש³⁵ „ויקרא אלקים לאור יום", היינו, גילוי האורות עליונים (ענינם האמיתי) של הנגעים (ועי"ז מתבטלת יניקת החיצונים עד להיפך הטהרה אפילו בחיצוניות בלבד).³⁶

ו. וביאור הענין:

סיבת האפשרות ליניקת החיצונים עד להיפך הטהרה (בגלוי ובחיצוניות) מה, „אורות עליונים" דנגעים (לאמיתתם), היא, מפני גודל מעלת ה"אורות עליונים" שאינם יכולים להתלבש ב"כלים". ובלשון הקבלה והחסידות - „אורות דתוהו"³⁸ שלמעלה מהתלבשות ב"כלים דתיקון", שמהם נשתלשלו (לאחרי השבירה כו') כל הענינים הבלתי-רצויים.

והענין בעבודת האדם:

ה"אורות עליונים" שאינם מתלבשים ב"כלים" פועלים תנועה של „רצוא" -

(35) בראשית א, ה.

(36) וכדי לבטל היפך הטהרה בחיצוניות עכ"פ שנעשית כבר (לפני התגלות האורות עליונים) - צ"ל כל פרטי הענינים דטהרת המצורע שבהמשך הפרשה.

(37) בהבא לקמן - ראה לקו"ת ר"פ מצורע. סהמ"צ להצ"צ שם.

(38) להעיר מהשייכות ד"מצורע" ל"תוהו" - המצורע בגימטריא תוהו" (תורת לוי"צ ע' קסט).

(ותפלת ערבית כנגד אברים ופדרים)¹¹², ופס"ד השו"ע¹¹³ יהיב פרוטה לעני והדר מצלי.

ויהי"ר שההחלטה ע"ד נתינת הצדקה תביא תיכף את השכר¹¹⁴, „שמקרב את הגאולה", ע"י דוד מלכא משיחא.

ובפשטות - „נהג זה בא"¹¹⁵, משיח צדקנו, ויגאלנו, כולנו יחדיו, בתוככי כלל ישראל, „בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"¹¹⁶, ובפרט בשנה זו, שנת הקהל, „הקהל את העם האנשים והנשים והטף"¹¹⁷, „קהל גדול ישובו הנה"¹¹⁸, כולל גם כל הדורות שלפנינו - „הקיצו ורננו שוכני עפר"¹¹⁹.

ובפרט - בזכותן של נשים צדקניות שבדורנו, אשר, ע"פ המבואר בכתבי האריז"ל¹²⁰ שדורנו זה (דור האחרון של הגלות, ובמילא, דור הראשון של הגאולה) הוא גלגול של הדור שיצאו ממצרים, הרי, כשם שיציי"מ היתה בזכותן של נשים צדקניות שהיו באותו הדור¹²¹, כמו כן תהי' גאולתנו מגלות זה האחרון בזכות נשים צדקניות שבדורנו¹²², „כימי

(112) ברכות שם. שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס פט.
(113) או"ח ס"ס צב. שו"ע אדה"ז שם - מב"ב יו"ד, א.

(114) ע"ד הפס"ד בשו"ע או"ח סתק"א ס"ג (מתענית ה, ב).

(115) שה"ש ב, ת.

(116) בא יו"ד, ט.

(117) וילך לא, יב.

(118) ירמי' לא, ז.

(119) ישעי' כו, יט.

(120) שער הגלגולים הקדמה כ. ל"ת וספר הליקוטים להאריז"ל שמות ג, ד.

(121) סוטה יא, ב. שמו"ר פ"א, יב. במדב"ר פ"ג, ו.

(122) ראה גם יל"ש רות רמז תרו בסופו (ממדרש זוטא רות): אין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור.

השלישי, אשר, להיותו „מקדש אדני כוננו ידיך"¹⁰³, „בנינא דקב"ה"¹⁰⁴, ש„בנוי ומשוכלל יגלה ויבוא מן השמים"¹⁰⁵, יכול (ובמילא צריך) לירד ולהתגלות למטה אפילו בלילה¹⁰⁵, בלילה זה ממש!

ובאופן ש„תחזינה עינינו" - עיני בשר בגוף של בשר, נשמות בגופים, כולל גם (קיום ההבטחה ברורה), ונתתי¹⁰⁶ לכם לב בשר"¹⁰⁷, „לב חדש ורוח חדשה"¹⁰⁶.

יג. כרגיל - יש לסיים ב„נתינת" שליחות-מצוה לצדקה (המקרב את הגאולה), בהוספה לנתינת שליחות-מצוה לצדקה בהתחלת היום.

ולהעיר, שי"ל שהתחלת וסיום היום בענין הצדקה, הוא, ע"ד ובדוגמת התחלת וסיום היום בקרבן התמיד - כמ"ש¹⁰⁸ „וערך עלי' העולה גו'", „עולת תמיד היא תקדים"¹⁰⁹, וכן „עלי', על עולת הבוקר השלם כל הקרבנות כולם, מכאן שלא יהא דבר מאוחר לתמיד של בין הערביים"¹⁰⁹ (מלבד הקטר חלבים ואברים שכשר כל הלילה¹¹⁰), ודוגמתם בזמן הזה - תפלות במקום תמידין תקנום"¹¹¹, תפלת שחרית כנגד תמיד של שחר, ותפלת מנחה כנגד תמיד של בין הערביים

(103) בשלח טו, יז ובפרש"י.

(104) זח"ג רכא, א. זח"א כט, א.

(105) פרש"י ותו"ס סוכה מא, א. ועוד.

(106) יחזקאל לו, כו.

(107) לאחרי ש„והסירותי את לב האבן

מבשרכם" (שם) - די"ל, שההסרה כו' נעשתה כבר ע"י מעשינו ועבודתנו במשך הנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר (החל מב' ניסן), ע"ד האמור בנוגע לצחצוח הכפתורים כו'.

(108) פרשתנו ו, ה.

(109) פרש"י עה"פ.

(110) פרש"י ריש פרשתנו - ממגילה כא, א.

(111) ברכות כו, ב.

(39) סהמ"צ להצ"צ שם פ"א.

(40) לקו"ת שם.

(41) ספר יצירה פ"א מ"ה. תקו"ז בהקדמה וו,

א. וראה סה"מ תרנ"ט ע' ריא בערה.

(42) לקו"ת וסהמ"צ להצ"צ שם. וראה גם תניא ספ"ג.

ומכופל דסוף זמן הגלות - מצד שרשו ומקורו הו"ע נעלה ביותר⁴⁹, "אורות עליונים" שלמעלה מהתגלות בכלים, ועד לבחי' שלמעלה מגילוי לגמרי (לא ראינו⁵⁰), בחי' "ישת חושך סתרו"⁵¹, ומפני גודל מעלת והפלאות האורות שלמעלה מגילוי, נשתלשל למטה העלם והסתר וחושך כפשוטו, שמוה באים כל הענינים הבלתי-רצויים שבזמן הגלות.

וכיון שבשרשו ומקורו הו"ע נעלה ביותר, אורות עליונים שלמעלה מגילוי, לכן, גם לאחר שנשתלשל למטה להעלם והסתר וחושך כפשוטו, עד לענינים דהיפך הטהרה וכו', אין זה אלא בחיצוניות ובדרגא התחתונה ובאופן של נגיעה בלבד.

ולכן, גם התיקון שע"י "מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות" הוא (לא ע"י ענין חדש לגמרי, אלא) ע"י התגלות ענינו האמיתי של הגלות [כמודגש גם שהתיקון הוא (לא ע"י ביטול הגלות, אלא) ע"י הפיכת הגלות לגאולה, כידוע⁵²

49) להעיר ש"קוב"ה בגלותא סליק לעילא ולעילא" (וח"ג כ, ב. ועוד), "למעלה מעלה מכל ההשתל", "בבחי' העצמי" ממש" (אוה"ת שה"ש ע' תרפו). וראה לקמן ס"י.

50) "לא ראינו דייקא, שאינו נראה ונגלה לעיני בשר . . . אבל מ"מ אותותינו קיימות" . . . ועז"נ לעושה נפלאות גדולות לבדו, שממשיך נפלאות גדולות תמיד אלא שהן בבחי' לבדו והוא לבדו יודע שהוא נס), דהיינו בבחי' העלם" (לקו"ת שה"ש לד, א. אוה"ת שם ע' תקכד).

51) תהלים יח, יב.
52) ראה ויק"ר ספלי"ב. לקו"ת בעלותך לה, ג. ובכ"מ.

* (שהן אותיותינו, דהיינו אותיות התורה כו" (שס). - ועפ"י ד"ל שני" התורה נעשה המשכת וגילוי ה-אותותינו" דמן הגלות (נפלאות גדולות לבדו) באופן הנראה ונגלה לעיני בשר (וראה לקמן הערה 54).

דרצוא ושוב, העלאה והמשכה, חסד וגבורה, צ"ל התגלות בחי' שלמעלה משניהם - בחי' התפארת, ששרשה בבחי' הכתר שלמעלה מסדר השתלשלות, שעל ידה נעשה חיבור ב' הקוין חסד וגבורה⁴³, העלאה והמשכה, רצוא ושוב, שגם ה"אורות עליונים" שלמעלה מכלים יומשכו ויתגלו ב"כלים"⁴⁴.

וזהו"ע טהרת המצורע - ,זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו" - ,תורת המצורע" (ולא "טהרת המצורע" וכיו"ב), ש"תיקונו (של המצורע) . . . ע"י עסק התורה . . . כי עיקר עסק התורה צ"ל בבחי' ביטול"⁴⁵, וכמ"ש "ונפשי כעפר"⁴⁶ לכל תהי' (ועי"ז) פתח לבי בתורתך", שע"י הביטול כעפר נעשה "כלי" לתורה, שהיא מבחי' נעלית ביותר שלמעלה מסדר השתלשלות - בחי' התפארת, כמארז"ל⁴⁷ "תפארת זו מתן תורה", ולכן בכחה לחבר ב' התנועות דרצוא ושוב, שגם האורות עליונים יומשכו ויתגלו בכלים, ועי"ז מתבטלת האפשרות דיניקת החיצונים עד להיפך הטהרה דנגעים, כיון שהאורות עליונים (ענינם האמיתי של הנגעים) נמשכים ומתגלים למטה.

ז. ומזה מובן גם בנוגע לכללות הענין דגלות וגאולה - נגעי המצורע (גלות) וטהרתם (גאולה):

גלות - שענינו העלם והסתר האור האלקי, כמ"ש⁴⁸ "אותותינו לא ראינו גוי", ועד לחושך, ובפרט החושך כפול

43) ראה לקו"ת פרשתנו כג, ג ואילך.

44) ראה גם דרושים שבהערה 60.

45) לקו"ת פרשתנו כה, א.

46) "כעפר" דייקא - ש"הכל הי' מן העפר" (קהלת ג, ט), ולכן ע"י הביטול כעפר נעשה "כלי" לכל הענינים הטובים, ועד לענין הכי טוב - תורה, כדלקמן בפנים.

47) ברכות נח, סע"א.

48) תהלים עד, ט.

את בני' בזריזות הכי גדולה, תיכף ומיד ממש, "לא עיכבן המקום כהרף עין"⁹⁸.

וזאת ועוד:

כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו פסק⁹⁹ - בשעתו אז - שכבר נסתיימה העבודה, ולא נותר אלא "לצחצח את הכפתורים". ומכיון שכבר עברו עשרות שנים (יותר מל"ה שנה) שבהם מצחצחים את הכפתורים - הרי בודאי שבימינו אלו נסתיימה גם העבודה דצחצוח הכפתורים.

ולהעיר, שאין לצחצח את הכפתורים יתר על המדה¹⁰⁰ - כפי שרואים במוחש שצחצוח יתר מחסר מן הכפתור ומקלקל יפיו!

ומכיון שכן, הרי בודאי ובודאי שעכשיו צריכה להיות ומוכרחת כביכול הזריזות של הקב"ה להביא את הגאולה תיכף ומיד ממש.

ותיכף ומיד - מקיימים הציווי "זאת¹⁰¹ תורת העולה היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה גוי' ובער עלי' הכהן עצים בבוקר בבוקר¹⁰²", בביהמ"ק

98) מכילתא ופרשי' בא יב, מא.

99) שיחת שמח"ת תרפ"ט.

100) להעיר, שגם בחנוכת המזבח בחודש ניסן מודגש הענין ש"לא פחתו ולא הותירו" (במדב"ר פי"ד, יד), "לא ריבה ולא מיעט" (פרשי' ס"פ נשא).
101) פרשתנו ו, ב. שם, ה.

102) להעיר מפ"י אוה"ת עה"פ: "ובדרך רמז תרמו כל הפרשה על גלות האחרון שאנו בו לנחמנו מעצבון נפשנו כי כל איש ישראל מאנה הנחם נפשו בראות אורך הגלות . . . וביאר עד מתי יהיו ישראל בגדר ב' דברים אלו (על מוקדה על המזבח) - כל הלילה, שהיא זמן הגלות הנמשל ללילה . . . עד בבוקר שהוא זמן שיריק עלינו כבודו ואתא בוקר, והזמן הוא אחר עבור ת"ק לאלף הששי . . . ואומר בבוקר בבוקר . . . כי זמן הגאולה הי' ראוי להיות בבוקר ראשון של שנת הת"ק לאלף החמישי, ולסיבת העון מתעכב עד בוקר הב' כו", עיי"ש בארוכה.

המצוות⁹⁸ - שצ"ל זריזות לא רק בהנתינה לצדקה בפועל ממש, אלא גם בהכנה למצוה, החל מהשקו"ט ע"ד קבלת החלטה טובה (גם כאשר הקיום בפועל א"א להיות רק לאחר זמן).

ויש להוסיף ולהעיר, שגם ענין הזריזות קשור עם הגאולה - כמ"ש רבינו הזקן באגה"ק⁹⁹ ש"זריזות" דאברהם אבינו ע"ה היא העומדת לעד לנו ולבנינו עד עולם", ובפרט (הזריזות ב)מעשה הצדקה העולה על כולנה . . . גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה¹⁰⁰ . . . עד כי יבוא שילה".

יב. והמעשה הוא העיקר¹⁰¹:

יש לסיים ולהשלים את "מעשינו ועבודתנו"¹⁰² - כולל גם הבקשה והדרישה "עד מתי", וההכרזה "יחי המלך" דוד מלכא משיחא - בזריזות הכי גדולה, הקשורה עם שמחה וזיות,

- אשר, ענינים אלו (שמחה וחיות) מודגשים ביותר בשנה זו: שנת תשמח (תְשַׂמַּח וְתִשְׂמַח), ו"חיים" שנה לנשיאותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו -

שע"י פועלים כביכול ה"אחישה"¹⁰³ דהזריזות אצל הקב"ה⁹⁵ - "אלקיכם כהן הוא"⁹⁶, ו"כהנים זריזין הם"⁹⁷ - לגאול

89) ב"ב ט, א. ירושלמי פאה פ"א ה"א. וראה גם תניא פל"ז (מח, ב ואילך).

90) סימן כא.

91) ב"ב יו"ד, א. וראה גם תניא שם.

92) אבות פ"א מ"ז.

93) ראה תניא רפ"ז.

94) ישע"י ס, כב. סנהדרין צח, א.

95) ואדרבה - "מגיד דבריו ליעקב וקוין ומשפטיו לישראל", "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות" (תהלים קמו, יט. שמו"ר פ"ל, ט), היינו, שהזריזות דהקב"ה צ"ל לפני וקודם זריזותן של ישראל.

96) סנהדרין לט, סע"א.

97) שבת כ, א.

וגלות), ענין הנגעים בפרשת תזריע, וטהרתם בפרשת מצורע (כנ"ל ס"ג):

כיון שהגאולה היא (לא ענין בפ"ע, אלא) התגלות ענינו האמיתי של הגלות (בדוגמת טהרת המצורע ע"י התגלות ענינם האמיתי של הנגעים) - לכן, לאחרי ההקדמה הכללית (לב' הפרשיות) "אשה כי תזריע וילדה זכר" שרומז על כללות העבודה בזמן הגלות ("תזריע"), שע"י באים לגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי גלות ("וילדה זכר") - באים פרטי הענינים בהמשך הפרשיות:

בפרשת תזריע (גאולה) מדובר בענין הנגעים (גלות) - כיון שהנגעים הם אורות עליונים (שלכן, גם לאחרי הירידה למטה ה"ז רק "בעור בשרו"), שיומשכו ויתגלו למטה בהגאולה;

ובפרשת מצורע (גלות) מדובר אודות טהרת הנגעים (גאולה) - כיון שטהרת הנגעים היא ע"י התגלות ענינם האמיתי של הנגעים (ענינו האמיתי של הגלות), היינו, שתוכנה של הגאולה הו"ע ד"מצורע" למעלות⁵⁵, ובאופן ששללת האפשרות לענין הפכי (כיון שהאורות העליונים נמשכים ומתגלים למטה), גאולה נצחית שאין אחרי גלות ("וילדה זכר").

[ויש להוסיף ולבאר גם הקשר וההמשך להפרשה שמתחילין לקרוא במנחת שבת

שע"י המשכת וגילוי האל"ף (אלופו של עולם) נעשה מ"גולה", גאולה⁵³ - אורות עליונים שלמעלה מגילוי ("ישת חושך סתרו"), אשר, ע"י "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות" פועלים שגם האורות העליונים שלמעלה מגילוי יומשכו ויתגלו למטה⁵⁴ וע"י תבטל בדרך ממילא האפשרות להעלם והסתר כו' עד להיפך הטהרה אפילו בחיצוניות בלבד).

ויש לומר, שהיתרון ב"מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות" (שע"י) פועלים שהאורות העליונים יומשכו ויתגלו למטה) הוא מצד הביטול והמסירת נפש שמודגשת ביותר (ובעיקר) בזמן הגלות, וע"י הביטול והמס"נ שמצד בחי היחידה, הקשורה ומקבלת מבחי "יחיד" שלמעלה מכל סדר ההשתלשלות, נעשה חיבור ב' התנועות דרצוא ושוב, שהאורות העליונים נמשכים ומתגלים בכלים.

ח. עפ"י מובן הקשר והשייכות והמשך הפרשיות תזריע-מצורע (גאולה

53) ראה אה"ת בא ע' רעג: "ההפרש בין גולה ובין גאולה הוא ע"י אות אל"ף . . . שהוא פלא, בחי אראנו נפלאות". ושם: "ולכן נק' ר"ח ניסן חודש של גאולה, כי הוא ראש חדשים ובו נמשך ראשון הוא לכם, בחי אני ראשון כו' אלופו של עולם". - ועפ"י תומתק הדגשת ענין הגאולה בימים האחרונים ממש, עם סיומו של חודש ניסן דשנת אראנו נפלאות.

54) ראה אה"ת שבערה 49: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, פי' נפלאות הוא מה שמוסתר ומופלא בבחי' ההסתלקות בעילוי אחר עילוי . . . קוב"ה בגלותא סליק לעילא ולעילא . . . ואראנו נפלאות הללו שיבוא ויתגלה למטה מטה", היינו, שענין הגאולה ("אראנו נפלאות") הוא גילוי ענינו האמיתי של הגלות, "מה שמוסתר ומופלא . . . לעילא ולעילא", שנמשך ומתגלה למטה.

לנשיאות כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו) - בא מלך המשיח ("יחי המלך") בוריוות הכי גדולה, תיכף ומיד ממש.

יא. ויש להוסיף בלימוד והוראה בעבודת האדם לקונו - בענין הזריזות, "אין צו אלא לשון זירוו":

תוכן הפרשה - שעלי' נאמר, "צו את אהרן", "אין צו אלא לשון זירוו" - הוא בנוגע לתרומת הדשן (וההרים את הדשן גו"ה⁸⁴) וסידור המערכות ("ריבה כאן יקידות הרבה, על מוקדה, ואש המזבח תוקד בו, והאש על המזבח תוקד בו, אש תמיד תוקד על המזבח, כולן נדרשו במס' יומא, שנחלקו רבותינו במנין המערכות שהיו שם⁸⁵).

כלומר, אע"פ שפרשה זו אין עיקרה אודות הקרבת התמיד, כי אם, ע"ד העבודות שלפנ"ז, שהם בגדר דהכשר, והכשר דהכשר כו' להקרבת התמיד [החל מתרומת הדשן, ואח"כ סידור המערכות, העלאת שני גזרי עצים, הכנת כלי השרת, ורק לאח"ז מתחילין להכין את התמיד⁸⁶, לא לפני ש, האיר פני המזרח עד שבחברון⁸⁷] - הרי, (גם) ההכשר וההכנה צ"ל באופן של זריזות, "אין צו אלא לשון זירוו".

ומכאן למדים הוראה בעבודת האדם - שהענין ד, זריזין מקדימים למצוות⁸⁸ הוא לא רק בנוגע לעשיית המצוה עצמה, אלא גם בנוגע להכנה והכשר דהכשר כו'.

ולדוגמא: בנוגע למצות הצדקה (ובפרט בענין שהזמן גרמא, "מעות חטים") - מצוה כללית השקולה כנגד כל

84) פרשתנו ו, ג.

85) פרש"י שם, ה.

86) ראה רמב"ם הל' תמידין ומוספין רפ"ו.

87) תמיד ל, א. רמב"ם שם פ"א ה"ב.

88) פסחים ד, א.

לתורה (זבולון) לגבי תורתו אומנותו (ישכר).

ועפ"י מובן הקשר וההמשך דישכר וזבולון בנוגע לענין הגאולה - שלאחרי הגאולה ("נתנאל בן צוער") רואים ש"מעשינו ועבודתינו" בלימוד התורה בזמן הזה הוא בבחינת "זבולון" לגבי לימוד התורה דלעת⁸⁰.

י. ובכל זה ניתוסף (רמז) בקביעות שנה זו, ב"והחי יתן אל לבו" בנוגע לחיי יום יום ועד למעשה בפועל - שב' ניסן חל ביום ראשון דפ' צו:

בהתחלת פ' צו מפרש רש"י⁸¹ - "אין צו אלא לשון זירוו, מיד ולדורות".

שבוה מודגש שכל האמור לעיל אודות ענין הגאולה, והנשיאות דדוד מלכא משיחא - צ"ל באופן של זירוו.

ובפשטות - שבעמדנו בחודש ניסן, "חודש של גאולה", לאחרי שכבר עבר ר"ח ניסן⁸², ונכנסים ליום המעשה⁸³, ב' ניסן (ובפרט בשנה זו, "חיים" שנה

80) והקדים זבולון לישכר, שתורתו של ישכר על ידי זבולון היתה "פרש"י ברכה שם) - ע"ד מארז"ל (פסחים נ, א) "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו", היינו, שע"י לימוד התורה בזמן הזה זוכים ללימוד התורה דלעתיד לבוא (ואז תתגלה גם המעלה דזבולון וקדימה גם במעלה) - ה"סיבה" שמביאה לשלימות דלעת"ל).

81) שפירושו - פשוטו של מקרא ("אני לא באתי אלא לפשוטו של מקרא" - פרש"י בראשית ג, ה. ועוד), וביחד עם זה - כולל גם "ענינים מופלאים" (של"ה במס' שבועות שלו קפ"א, א), "ינה של תורה" ("היום יום" כ"ט שבט).

82) כולל גם - הנתנית כח ד, אותו יום נטל עשר עטרות" (פרש"י ר"פ שמניני, כמשנת" בטה"ש תשמ"ח ח"א ע' 335 ואילך - בארוכה.

83) משא"כ ר"ח שאינו, יום המעשה" (ראה לקו"ת ברכה צו, ד. ו"ט), ובפרט בשנה זו שחל בש"ק.

זו - אחרי-קדושים⁵⁶:

פרשת אחרי - שבה נאמר הציווי והאזהרה שלא יהי "רצוא" בלי "שוב" (כלות הנפש ד, שני בני אהרן בקרבם לפני ה' וימותו⁵⁷), אלא רצוא ושוב דוקא, נשמות (שמצ"ע הם בתנועת הרצוא) בגופים (שמצ"ע הם בתנועת השוב) דוקא [ועד לחיים נצחיים דלעתיד לבוא (ובנוגע לדורנו זה - ללא הפסק בינתיים⁵⁸), חיי הגוף דוקא, ובאופן שהנשמה יזונית מן הגוף⁵⁹], שזהו"ע דחיבור הרצוא ושוב, שהאורות העליונים נמשכים ומתגלים בכלים⁶⁰;

וענין זה נעשה מצד דרגא נעלית שלמעלה משניהם⁶¹ - פרשת קדושים, שבה נאמר הציווי (ונתינת-כח), "קדושים תהיו כי קדוש אני", שבהיות בני" בעוה"ז

56 להעיר שהקשר בין הפרשיות תזריע-מצורע ואחרי-קדושים הוא בהדגשה יתירה בקביעות שנה זו - שיום הש"ק זה הוא שבת פרשת תזריע-מצורע בחוץ לארץ, ושבת פרשת אחרי-קדושים בארץ הקודש.

57 ראה אוה"ח ר"פ אחרי. נת' בדרושים שבהערה 60.

58 והעלוי ד, אל עפר תשוב" הוא (ברוחניות) ע"י הביטול* ד, ונפשי כעפר לכל תהי" (וראה הערה 61).

59 ראה המשך וככה תרל"ז פ"ח ואילך. המשך תרס"ז ע' תקכח. לקו"ש ח"כ ע' 44. חכ"א ע' 88. ועוד.

60 ראה ד"ה כתוב באוה"ח - במאמרי אדה"ז אתהלך לאזניא (ע' לג). ד"ה וכל הלכות באוה"ח אחרי (כרך ב) ע' תקלח ואילך. ד"ה אחרי מות תרמ"ט. לקו"ש ח"ג ע' 988 ואילך. חכ"ז ע' 119. חל"ב ע' 98 ואילך.

61 ע"י הקדמת הביטול חשוב, כנ"ל ס"ו.

הגשמי (שאו שייך הציווי ד, "קדושים תהיו", "הווי פרושים⁶²", ה"ה במעמד ומצב של קדושה ("קדושים תהיו"), ועד לקדושה הכי נעלית דקדושתו של הקב"ה, כדרשת חז"ל⁶³, "יכול כמוני, ת"ל כי קדוש אני", כפירוש החסידות⁶⁴, "יכול כמוני" בניחותא, שכאו"א מישראל "יכול להיות", כמוני" (כביכול), דרגת הקדושה ד, "קדוש אני").

ומודגש עוד יותר בשמו של משיח (הגואל) שנקרא בשם מצורע⁶⁵ - "מצורע של בית רבי", ש, יתיב ביני עניי סובלי חלאים", "מנוגעים, והוא נמי מנוגע" - שמש"ח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [כהמשך הגמרא⁶⁶, "אמר רב אי מן חייא הוא כגון רבינו הקדוש", אם משיח מאותן שחיין עכשיו⁶⁷ ודאי היינו רבינו הקדוש⁶⁷, דסובל תחלואים וחסיד גמור

62 פרש"י ר"פ קדושים.

63 ויק"ר פכ"ד, ט.

64 ראה מאור עינים ר"פ קדושים (מו, ב). אוה"ח ע"ה פ.

65 ראה אוה"ח נ"ך (ע' צג) שהטעם שמש"ח נקרא "חיוורא דבי רבי", הוא, לפי ש, בהרת עזה כשלג . (היא) הלעו"ז דענג העליון לבושי" כתלג חיר, וע"כ משיח שהוא גילוי פנימיות עונג העליון טובל הנגע בכדי שיע"ז יומשך העונג כתלג חיר.

66 וע"פ פ"ס הרמב"ם (הל' מלכים ספ"א) "ואם יעמוד מלך מבית דוד כו" - היינו שהוא כבר מלך.

67 ושם (בהתחלת הסוגיא): "דבי רבי שילא אמרי שילה שמו, שנאמר עד כי יבוא שילה, דבי רבי ינאי אמרי יגון שמו (כמו ינאי, כל אחד הי' דורש אחר שמו), שנאמר יהי שמו לעולם לפני שמש יגון שמו, דבי רבי הניבה אמרי הניבה שמו,

(* פרש"י שם. - ולהעיר מדויק לשון רש"י "כל אחד הי' דורש אחר שמו" (ולא שהתלמידים חידשו שמו כשם רבם).

מבחי' "א"ל" - התחלת י"ג מדה"ר (לכמה דעות⁷²), "א"ל הוי' ויאר לנו⁷³, גילוי והמשכת חסדו של הקב"ה, חסד שלמעלה מהשתלשלות, עד להחסד העיקרי - גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ט. ויש להוסיף ולבאר גם השייכות לג' ניסן (שהרי נמצאים כבר במוצאי ב' ניסן, לאחרי תפלת ערבית דליל ג' ניסן) - "ביום השלישי נשיא לבני זבולון⁷⁴:"

החילוק שבין ישכר לזבולון הוא - "שמח וזבולון בצאתך וישכר באוהליך⁷⁵, היינו, שישכר ענינו לימוד התורה⁷⁶, כמ"ש⁷⁷, ומבני ישכר יודעי בינה לעתים גו'⁷⁸, וזבולון עיקר ענינו יציאה לפרקמטיא (אלא שצריך גם לקבוע עתים לתורה).

וי"ל דוגמתו בתורה גופא - החילוק שבין לימוד התורה בזמן הזה לגבי לימוד התורה דלעתיד לבוא, שהוא ע"ד וברוגמת⁷⁹ החילוק שבין קביעת עתים

"ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא ישכר⁸⁰:"

"צוער" - הוא גם מלשון צער⁸¹, אשר, הצער הכי גדול הוא - צער הגלות.

ולאחרי צער הגלות [שכבר יצאנו י"ח "די והותר", כפי שמאריך אדמו"ר האמצעי⁸² בנוגע לצרות שהיו עד ימיו, ועאכו"כ לאחרי כל מה שעברו בדורות שלאח"ז עד לדורנו זה, "לא תקום פעמיים צרה⁸³" - נולד, "בן צוער⁸⁴", השכר שנולד ומתגלה ("בן") ע"י הצער ("צוער") - "לפום צערא אגרא⁸⁵", ולא רק "אגרא", שכר לפ"ע העבודה, אלא יתירה מזה - באופן של מציאה, "מצאתי דוד עבדי⁸⁶."

ומרמוזו גם בשם "נתנאל (בן צוער)" - שהתוצאה דצער הגלות ("בן צוער") היא "נתנאל", "נתן א-ל⁸⁷:"

"נתן" - כל הנותן בעין יפה הוא נותן⁸⁸, ולא עוד, אלא, שהנתינה היא

63 נשא ז, יח.

64 אוה"ח נשא ע' רפ"רפא. וראה דרושים שבהערות 68; 70.

65 שערי תשובה ח"א ספ"ה (ה, ב). וראה גם מאמרי אדהאמ"צ במדבר ח"ב ס"ע תשעו ואילך.

66 לשון הכתוב - נחום א, ט (וראה לקו"ש חכ"ג ע' 306 הערה 55 ובשו"ג).

67 וכמשנת ב"סח"ש תשמ"ח ח"א ע' 326 ואילך, שע"י קושי הגלות כו' זכו ישראל להעלוי ד, וירבו ויעצמו במאד מאד" (ראה רמב"ן במדבר ג, ד). ובלשון הוהר (ח"ב קצח, סע"א ואילך) - שע"י "שברו" (בשי"ן ימנית) נעשה הענין ד, אשרי שא"ל יעקב בעזרו שברו גו'" (בשי"ן שמאלית), "זכאין אתון למעבד לכו נטין ופורקנין" (ראה סח"ש שם הערה 74).

68 אבות פ"ה מכ"א. וראה גם אוה"ח שבהערה 64. סד"ה ביום השני עטר"ת. ה'ש"ת.

69 תהלים פט, כא. וראה סנהדרין צו, א.

70 בכ"ז - ראה אוה"ח שם. סד"ה ביום השני תרכ"ט. עטר"ת. ד"ה הנ"ל דבי' ניסן תרפ"ה.

71 ב"ב נג, א. וש"נ.

72 חז"ג קלא, ב. עין חיים שער יג (שער אריך אנפין) פ"א. וראה בכ"ז מכתב כ' מנ"א תש"ח (נדפס בלקו"ש ח"ד ע' 1348*). וש"נ.

73 תהלים קיח, כו.

74 נשא ז, כד.

75 ברכה לג, יח ובפרש"י.

76 להעיר שדוקא בקרבן נתנאל בן צוער נשיא ישכר מרמוז על ענין התורה - במדב"ר פ"ג, ט"ו. נת' בד"ה ביום השני שבהערות 68; 70.

77 ה"ה יב, לב.

78 ובהדגשה יתירה - בנוגע לקידוש חדשים ועיבור שנים (ראה במדב"ר פ"ג, ט"ו-טז), "התודע הוה לכם גו'", משעורי הרמב"ם דימים אלה.

79 ויתירה מזה - "תורה שאדם למד בעוה"ז הבל היא לפני תורתו של משיח" (קד"ר פ"א, ח).

(* אגרות קודש אדמו"ר שליט"א ח"ב ע' שטט. המו"ל.

מישראל לפעול הענין ד', יחי המלך":

על הפסוק⁴⁹, "דרך כוכב מיעקב" מצינו ב' דרשות בחז"ל: (א) "כוכב" קאי על כאו"א מישראל⁵⁰, (ב) "כוכב" קאי על מלך המשיח⁵¹.

ונתבאר במק"א⁵² שאין סתירה בדבר⁵³ (ואדרבה, ב' המאמרים מסייעים זה לזה) - ע"פ הידוע⁵⁴ שבכאו"א מישראל יש ניצוץ מנשמת משיח, היא בחי' היחידה שבנפש כאו"א, שהיא ניצוץ מהיחידה הכללית, נשמתו של משיח צדקנו⁵⁵.

ונמצא, שבנוגע למלך המשיח מודגש ביותר הקשר והשייכות לכל ישראל - שעצם נשמתם, בחי' היחידה⁵⁶, היא ניצוץ מנשמתו של משיח, ולכן, גם הענין ד', אין מלך בלא עם" (תוכן הכרות העם, יחי המלך) הוא בהדרגה יתירה אצל מלך המשיח - "דרך כוכב מיעקב", כוכב דכללות ישראל, הקשור עם גילוי, "דרך כוכב מיעקב" אצל כאו"א מישראל, התגלות בחי' היחידה שלו.

* * *

ז. ויש לקשר כל האמור לעיל לזמן התחלת נשיאותו של נשיא דורנו - בחודש ניסן:

חודש ניסן קשור עם ענין הגאולה - כמארו"ל⁵⁷, "משבחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים, וכשבחר ביעקב ובניו קבע בו⁵⁸ ראש חודש של גאולה, שבו נגאלו ישראל ממצרים ובו עתידין ליגאל, שנאמר⁵⁹ כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

וחודש ניסן קשור גם עם ענין הנשיאות⁶⁰ - "בא' בניסן התחילו הנשיאים להקריב את קרבניהם לחנוכת המזבח נשיא א' ליום⁶¹, שלכן, "נוהגין מר"ח ואילך לקרות פ' הנשיא שהקריב בו ביום"⁶².

וצירוף שניהם יחד (ענין הגאולה ודהנשיאות) הוא - נשיאותו של דוד מלכא משיחא בגאולה העתידה.

ה. ובפרטיות יותר - ב' ניסן -

(57) שמו"ר פט"ו, יא.

(58) "בו" דייקא, היינו, שנקבע בעולם סדר של הנהגה נסית (גאולה) שלמעלה מהנהגה טבעית, שע"ז נתגלה גם האלקות שבהנהגה טבעית (ראה גם סה"מ מלוקט ח"ב ע' רפא ואילך).

וענין זה מרומז גם בשמו של החודש - "ניסן", נסי נסים" (ראה ברכות נו, רע"א ובחדא"ג מהרש"א) - ד"ל הפירוש ד, נסי נסים", נוסף על הנהגה נסית, גילוי אלקות (נס) גם בהנהגה הטבעית גופא.

(59) מיכה ז, טו.

(60) "באחד בניסן ראש השנה למלכים" (ר"ה בתחלתה). ולהעיר ממארו"ל (שמו"ר פט"ו, כו) "אין המלכות באה להם (לישראל) עד ל' דור, שנאמר החודש הזה לכם ראש חדשים, החודש ל' יום ומלכות שלכם ל' דור כו" (עד להידוש המלכות לעתיד לבוא).

(61) שו"ע אדה"א או"ח סתכ"ט ס"ט.

(62) שם סט"ו. וראה בארוכה לקו"ש חל"ב ע' 19 ואילך.

(א) "איזו היא דרך ישרה" - הרי מקרא מלא דיבר הכתוב⁷², "ישרים דרכי ה'", (ב) "שיבור לו) האדם" - "אדם" דייקא, ש"אדם הוא במדרגה גדולה . . שלימו דכולא" (כנ"ל ס"ד), (ג) הקשר לבעל המאמר "רבי אומר" - רבינו הקדוש, ולא בשמו ("רבי יהודה הנשיא", כפי שנזכר תיכף במשנה שלאח"ז), אלא בתואר "רבי".

ויש לומר הביאור בזה - בהמשך להאמור לעיל בנוגע להתגלות וביאת המשיח:

רבי (רבינו הקדוש) - עליו נאמר (בזמנו) "אם משיח מאותן שחיין עכשיו ודאי היינו רבינו הקדוש, דסובל תחלואים וחסיד גמור הוה", דאף שהי' "חסיד גמור", שגמר עבודתו⁷³, אעפ"כ הי' סובל תחלואים, תחלואי הגלות, כמו משיח (ששמו "חיוורא דבי רבי", "מצורע של בית רבי"), שעם היותו בתכלית השלימות, סובל וכואב תחלואי הגלות (כנ"ל ס"ב).

ותוכן מאמרו - "רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם":

"האדם" - קאי על "אדם הזה (ש), הוא במדרגה גדולה . . שלימו דכולא" כשמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים . . רק פסולת שבסוף לבושי עדיין לא נתברר כו" מצד ענין הגלות - כמו רבי; ובדורנו זה - דור האחרון של הגלות, עקבתא דמשיחא, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה שהיו צריכים להעשות במשך זמן הגלות - י"ל שכל בני"הם בדרגא זו.

הוה"⁶⁶], ומצפה בקוצר רוח ובכליון עינים⁶⁶ להתגלות (מההעלם בזמן ומצב הגלות), דמלך המשיח גואל את ישראל בגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי גלות, כפס"ד הרמב"ם⁶⁷, "יעמוד מלך מבית דוד וכו'".

ט. האמור לעיל קשור גם עם פרק שני דאבות (שלומדים ביום הש"ק זה) - שהתחלתו, "רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושי ותפארת לו מן האדם":

ובהקדם הדייקים במשנה זו - ומהם?:

שנאמר אשר לא אתן לכם חנינה, ויש אומרים מנחם בן חזקיהו⁶⁸ שמו, שנאמר כי רחוק ממני מנחם משיב נפשי". וראה גם ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. איכ"ר פ"א, נא. וראה לקוטי לוי"צ על מארו"ל ע' קו ש, כל הדעות אמת הם ואלו ואלו דא"ח, עיי"ש.

ואנן (חסידים) נעני' אבתרייהו (בנוגע לרבותינו נשיאינו, ובפרט כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו) - יוסף שמו, שנאמר "יוסף אדני שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'", יצחק שמו, שנאמר "או ימלא שחוק פיננו".

(68) פרש"י שם. - וע"ש זה נקרא "חיוורא (מצורע) דבי רבי", "ע"ש רבינו הקדוש שנקרא רבי . . שהי' סובל תחלואים ויטורים כמוהו" (חדא"ג מהרש"א שם).

(69) שלכן "שרי חד ואסיר חד (מתיר נגע ומקנחו וקושרו מתיר האחר ועושה כן, ואינו מתיר שני נגעים יחד (כשאר הסובלי חלאים שיושב ביניהם)), אמר דילמא מבעינא דלא איעכב (אי בעי לי לצאת ולגאול את ישראל לא איתעכב כדי קשירת שני נגעים)" - סנהדרין שם ובפרש"י.

(70) שבהערה 66.

(71) בהבא לקמן - ראה גם סה"ש ה'תש"נ ח"ב ע' 420 ואילך. ועוד.

(** כ"ה (בן חזקיהו) בדפוסים שלפנינו, ובירושלמי ואיכ"ר: "מנחם" סתם. - ולהעיר שרש"י מעתיק תיבת "מנחם", ומוסיף "בן חזקיהו". וכנראה שצ"ל בפרש"י "ה"ג בן חזקיהו", אלא שהבחור העוצער, תיקו' והשמיט "ה"ג". ועצ"ע.

(72) הושע יד, יו"ד.

(73) ע"ד הפירוש ב, צדיק גמור" - "מלשון כלי שנגמר מלאכתו" (לקו"ת דרושי סוכות פא, א).

והשאלה היא: כיון שכבר נסתיימו, מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות – מהי הדרך ישרה" (הקלה והמהירה ביותר מבין כל דרכי התורה) שיבור לו האדם (כללות בני"י) שגמר עניני העבודה כדי לפעול התגלות וביאת המשיח?⁷⁷

והמענה לזה – „כל שהיא תפארת לעושי" ותפארת לו מן האדם":

„תפארת" – קאי על התורה (תפארת זו מתן תורה), שמצד גודל מעלתה בכחה לחבר ב' התנועות דרצוא (קירוב ודביקות להקב"ה, „תפארת לעושי") ושוב (המשכה למטה, „תפארת לו מן האדם"), שהאורות העליונים יומשכו ויתגלו בכלים (כנ"ל ס"ו), שע"ז מתגלה ענינו האמיתי של הגלות (אורות עליונים), באופן שמושלל ענין הגלות כפשוטו, גאולה שאין אחרי גלות (כנ"ל ס"ז-ח).

ויש להוסיף בביאור הטעם שהתורה (תפארת) היא „דרך ישרה" להתגלות והבאת המשיח – ע"פ הידוע⁷⁸ שבמשיח צדקנו ישנם ב' ענינים: מלך (המלך המשיח) ורב (שילמד תורה את כל העם), והחילוק שביניהם, שענין ה"מלך" שבמשיח מורה על ההשפעה באופן מקיף שנעשית ע"י הביטול דקבלת עול מלכותו, וענין ה"רב" שבמשיח מורה על ההשפעה באופן פנימי שנעשית ע"י לימוד התורה עד שחשיב „כאילו ילדו"⁷⁹, ויש לומר, שצירוף שניהם (מלך ורב, מקיף

ופנימי) יחדיו מורה שגם האורות עליונים שלמעלה מהתלבשות בכלים (כ"א באופן מקיף בלבד) נמשכים ומתגלים בכלים (באופן פנימי), בכח התורה („תפארת").

י. ויש לקשר זה גם עם תוכנו של הזמן – חודש אייר:

חודש אייר הוא החודש השני, שבו נעשית העבודה מלמטה למעלה – לאחרי הקדמת הגילוי מלמעלה למטה בחודש ניסן, שבו נעשו נסים לישראל⁸⁰, עד ל"נסי נסים"⁸¹, שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם⁸², „חודש של גאולה"⁸³, עד לגאולה מכל עניני מיצר וגבול.

ויש לומר, שבהמשך החדשים (ניסן ואייר) מודגש הקשר והשייכות והחיבור שביניהם – שהגילויים הנעלים (אורות עליונים) חודש ניסן נמשכים ומתגלים בפנימיות (בכלים) ע"י עבודת האדם מלמטה למעלה.

והכח לחברם יחד הוא מצד דרגא הכי נעלית שלמעלה משניהם – כמודגש בהספירה דב' אייר (היום הראשון מהימים הפרטיים דחודש אייר, לאחרי ראש חודש שכולל כל ימי החודש) – „תפארת שבתפארת"⁸⁴, שעל ידה נעשה חיבור ב' התנועות דרצוא (אורות עליונים) ושוב (בכלים).

(77) מדרש לקח טוב בא יב, ב.

(78) ראה ברכות נוז, רע"א ובפרש"י וחדא"ג

מהרש"א שם.

(79) נוסח הגש"פ.

(80) שמו"ר פט"ו, יא.

(81) ומודגש גם בדרכו של אדמו"ר מהר"ש – שב' אייר („תפארת שבתפארת") הוא יום הולדתו, ש"מזלו גובר", ופועל ומשפיע על כל ההולכים בדרכיו – „לכתחילה אריבער", שעבודת האדם למטה (בכלים) היא „לכתחילה אריבער" (למעלה מכלי, מהגבלתו).

נוסף על האמור לעיל ע"ד ההוספה בענין החיים (מידי שנה בשנה, ועאכו"כ בשנה זו שסימנה „חיים") לכל אנשי הדור ע"י נשיא הדור – הרי, גם אנשי הדור פועלים הוספה בענין החיים אצל נשיא הדור, כאמור לעיל בענין ההכרזה „יחי המלך".

ובאותיות פשוטות:

לאחרי שישנה השלימות ד„חיים" שנה לנשיאותו (פעולתו ועבודתו) דנשיא דורנו – צ"ל הוספה עיקרית בענין החיים (גם) ע"י פעולת העם שמכריזים „יחי המלך", שתוכנה של הכרזה זו – שכבר הגיע הזמן להקיצו ורננו שוכני עפר – כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ועד להקיצו ורננו דוד מלכא משיחא!

וזהו גם מה שמרעשים בעקבתא דמשיחא ע"ד הצורך להכריז „עד מתי", שע"ז מקרבים ומזרזים את הגאולה⁴⁶ – די"ל, שנוסף על הדגשת הצפי", הבקשה והדרישה על הגאולה [שיבוא משיח צדקנו בפועל ממש, באופן דמראה באצבעו ואומר זה⁴⁷, הנה המלך המשיח, בשר ודם, כפס"ד הרמב"ם⁴⁸, יעמוד מלך מבית דוד וכו' ויקבץ נדחי ישראל], יש בהכרזה זו גם התוכן דענין ההכתרה – „יחי המלך", שע"ז פועלים ביאת דוד מלכא משיחא.

ו. ויש להוסיף, שאצל מלך המשיח מודגשת יותר שייכותו לכאו"א מישראל (נוסף לכך שכל מלך הוא „לב כל קהל ישראל") – לכן, בכחו וביכולתו דכאו"א

כאמור, שהמלך הוא „לב כל קהל ישראל", והרי אין לך קירוב גדול יותר מקירוב הלב⁴⁹ לאברי הגוף, כאמור, שהדם שבלב עצמו נמצא בתמידות בכל האברים, „התפשטות והילוך החיות מהלב אל כל האברים . . . כהלכתו תמידי כסדרו . . . (ש)כל האברים מקושרים יחד ומקבלים חיותם . . . מהלב".

ותירה מזה:

הקירוב שבין המלך להעם הוא לא רק ביחס להמשכת החיות דכל העם, שמקבלים חיותם מהמלך, אלא גם לאיך גיסא – שמציאותו של המלך תלוי בהעם, „אין מלך בלא עם"⁴¹, כלומר, אע"פ שנקראים „עם, מלשון עוממות . . . רחוקים ממעלת המלך", הרי, ביחד עם זה (ואדרבה – בגלל זה⁴²) פועלים הם את המלכות – המלך.

וכמודגש גם בהכתרת המלך – שהעם מכריזים „יחי המלך" (כפי שמצינו גם במלכות⁴³ בית דוד⁴⁴), שבוז מודגש גם שפעולת העם היא בחזי המלך, חיים של מלך⁴⁵.

ה. עפ"ז מובן גם בנדו"ד – „חיים" שנה לנשיאותו של נשיא דורנו:

(40) יותר מהמוח, ראש החיות, וגם הנהגתו אברי הגוף היא בדרך של ציווי ופאודה כו' (היפך תנועת הקירוב).

(41) שעהיה"א שם. וראה בחיי וישב לה, ל. שם ר"פ בלק, כד הקמח ע' ר"ה (ב). ספר החיים פ' גאולה פ"ב. עמה"מ שער שעשועי המלך רפ"א. (42) „כי אילו אפילו היו לו בנים רבים מאד,

לא שייך שם מלוכה עליהם, וכן אפילו על שרים לבדם, רק ברוב עם הדרת מלך" (שעהיה"א שם). (43) ראה מ"א א, לז"לט – בנוגע לשלמה.

(44) ועד"ז בודו (שם, לא) – אבל לא בנוגע לענין ההכתרה.

(45) ובוז גופא – „יצלח מלכא . . . כי התפלה על החיים וההצלחה" (רד"ק עה"פ שם, לד).

(46) ראה שיחת אחש"פ תרצ"ט (הועתקה בחוברת „כרם חב"ד" – ניסן תשמ"ז ע' 65). וראה שיחת ז' מרחשון תשמ"ו. לקו"ש וישב תשמ"ז בסופו ובכ"מ.

(47) ע"ד מחז"ל – שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב.

(48) ה"ל מלכים ספ"א.

נתבאר במק"א²⁸ ששלושים שנות נשיאותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר בחיים חיותו בעלמא דין (פר"ת - תש"י) נחלקות (בכללות) לג' תקופות של עשר שנים²⁹; עשר שנים ראשונות - במדינה ההיא, עשר שנים שניות - במדינת פולין וכו', ועשר שנים האחרונות - במדינה זו, בחצי כדור התחתון.

ועפ"ז י"ל, שבי' היו"דין ד"חיים", רומזים לעשור הראשון והשני דנשיאותו, והאותיות מ"ח ("חיים") רומזים למ"ח³⁰ שנות הנשיאות במדינה זו, עשר שנים בחיים חיותו בעלמא דין (ת"ש - תש"י), ול"ח שנים (תש"י - תשמ"ח) דפעולה נמשכת, הוספה בהפצה דתומ"צ בכלל והמעיינות בכללם, ע"פ דרכיו אשר הורנו³¹.

ולהעיר, שמ"ח בגימטריא "חיל", ובגימטריא ב"פ כ"ד, ענין ד'ושמתי כדכד שמשותף³² - כמבאר הענין ד'כדכד" בלקו"ת³³, וכן בדרושי הצ"צ³⁴, ועד"ז בנוגע ל"חיל", וכן "חיים" - שענינים אלו נתבארו בדרושי חסידות,

(28) לקו"ש ח"ח ע' 303 ואילך. וראה לקו"ש חט"ז ע' 142.

(29) להעיר, שבחיי האדם נחשבות כל עשר שנים לתקופה בפ"ע - ראה אבות ספ"ה. (30) ועד ברמו בפרטיות יותר: מ' - ארבעים* שנות פעולה בהפצת המעיינות חוצה גם בחצי כדור התחתון, וח' - שמונה שנים של הוספה גם לגבי השלימות דארבעים שנה, הוספה במספר הקשור עם ענין הגאולה (ראה ערכין יג, ב. ובכ"מ).

(31) אגה"ק סכ"ז.

(32) ישע"י נד, יב.

(33) ראה כד, ד ואילך. כו, ג ואילך.

(34) אוה"ת ראה ע' תשעא ואילך. ועוד.

* להעיר ממאד"ל (ע"ז ה, ב) "לא קאי איניש אדעת" דרבי' עד ארבעים שני'.

וחלקם נלקטו בספר הליקוטים לדרושי הצ"צ (שבהם נכלל גם מדרושי אדמו"ר האמצעי ואדמו"ר הזקן), והם גם היסוד³⁵ לדרושי רבותינו נשיאינו שלאח"י, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר ע"י העיון במקומות אלו יתוסף ביאור בהאמור לעיל ע"ד העילוי המיוחד דשנה זו, בבחינת "תן לחכם ויחכם עוד"³⁶.

ד. ויש להוסיף בכהנ"ל - בעומק יותר.

ובהקדמה, שביחס שבין העם לנשיא ומלך - ב' קצוות:

מחד גיסא - תנועה של רוממות והבדלה, "משכמו ומעלה גבוה מכל העם"³⁷, "עם" דייקא, "מלשון עוממות, שהם דברים נפרדים וזרים ורחוקים ממעלת המלך"³⁸. וכמודגש בענין היראה והביטול - "שום תשים עליך מלך, שתהא אימתו עליך"³⁹.

ולאידך גיסא - תכלית הקירוב,

(35) ועל יסוד זה - בנוי ההמשך שלאח"י. - ופשוט שיש בכאו"א דהנשיאים ענין בפ"ע (שהרי כל נשיא הוא "מאור" בפ"ע), ובאופן של חידוש, עד להידוש שלא בערך, לגבי הנשיאים שלפניו, כולל ובמיוחד - חידוש בתורתם, פנימיות התורה (הקשורה ומאחדת עם נגלה דתורה*).

(36) לשון הכתוב - משלי ט, ט.

(37) שמואל"א ט, ב. נתבאר באוה"ת וירא כרך ד תשסד, ב, שה"ש כרך ב ע' תיד"תטו. ועוד.

(38) שעה"ה"א פ"ז (פא, ב).

(39) שופטים יז, טו. סנהדרין כב, א (במשנה).

* החל מרבינו הזקן, כמודגש בשמו - "שניאור", חיבור ב' האורות דנגלה דתורה ופנימיות התורה (לקו"ד ח"א פג, א. וראה לקו"ש חט"ז ע' 38 ואילך. וש"נ), ועד"ז אצל רבותינו נשיאינו שלאח"י (אף שבפרטיות מצונו בזה חיילוקי אופנים ושינויים בין נשיא לנשיא). ולהעיר גם מהידוע שרבותינו נשיאינו דייקו לקבל "סמיכה" לפני הנישואין (ראה לקו"ש ח"א ע' 53. ועוד).

הגלות (ענין הנגעים⁸⁸) - כ"א אדרבא, שבאה גאולה שאין אחרי' גלות.

יא. ויש להוסיף ולקשר זה גם עם היום המיוחד בספירת העומר - מלכות שבתפארת:

ובהקדים - שבספירת העומר (מחסד שבחסד עד מלכות שבמלכות) נכללים כל עניני העבודה ("מעשינו ועבודתינו"), הן בנוגע לנפש האדם - "לתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו כו' ולטהרנו ולקדשנו", והן בנוגע לכללות העולם - "יושפע שפע רב בכל העולמות", שע"ז באה הגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי' גלות - "הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה במהרה בימינו אמן סלה"⁸⁹.

ומעלה יתירה בקביעות שנה זו - שראש הפסח חל בשבת, והתחלת הספירה היא "ממחרת השבת"⁹⁰ גם כפשוטו (נוסף על דרשת חז"ל⁹¹ שפירושו "ממחרת היו"ט"), שאז השבתות הן תמימות כימי בראשית, שמתחילות באחד בשבת ומסיימות בשבת⁹² - שכיון שהסיום דכל שבוע ב"מלכות" (מלכות שבחסד, מלכות שבגבורה, מלכות שבתפארת כו') הוא ביום השבת שקשור עם הגאולה, "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"⁹³,

(88) להעיר, ש"ספחת" ו"בהרת" הם כנגד רחל (ו"שאת" כנגד לאה), ותיקונם ע"י עשיית ה"כלים" (ע"י הדיבור והמעשה בתורה ומצוות) שבהם יומשכו האורות עליונים, בחי' שוב שלאחרי הרצוא (לקו"ת וסה"צ להצ"צ שבהערה 37).

(89) כמחז"ל "כל מקום שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק" (עירובין נד, א).

(90) אמור כג, טו.

(91) מנחות סה, ב ואילך. תו"כ ופרש"י עה"פ.

(92) פסדר"כ פ"ח, פ"סר פ"ח. רב"ב ספ"ו.

רב"ה פסחים סתקכ"ו. ועוד.

(93) כנ"ל הערה 5.

וכיון שהגילויים הנעלים דחודש ניסן, "חודש של גאולה", נמשכים ומתגלים למטה ע"י עבודת האדם - מתבטלת האפשרות לענין של גלות, כ"א באה גאולה נצחית שאין אחרי' גלות.

זאת ועוד:

"אייר" ר"ת אברהם יצחק יעקב רחל, ד' רגלי המרכבה⁸². והענין בזה - שג' האבות (כנגד ג' רגלי המרכבה), חסד גבורה ותפארת, הם בחי' האורות, ורחל (רגל הרביעי שעל ידו נעשית שלימות המרכבה), בחי' המלכות (כנסת ישראל), היא בחי' הכלים⁸³. וי"ל שחיבורם יחד (בר"ת ד"אייר") מורה על המשכת וגילוי האורות (גם האורות עליונים) בכלים.

ויש להוסיף, ש"רחל" מורה על העילוי ד"מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות" להביא את הגאולה - כמ"ש⁸⁴ "רחל מבכה על בני' גוי' כי איננו", "איננו" דייקא (ולא "אינם"), כיון ש"קרב"ה בגלותא סליק ("איננו") לעילא ולעילא⁸⁵, וע"י פעולתה של רחל (מעשינו ועבודתנו דכנסת ישראל) בזמן הגלות ("מבכה גוי' כי איננו") באה הגאולה (כהמשך הכתוב⁸⁶ "יש שכר לפעולתך גוי' ושבנו בנים לגבולם"), והאורות העליונים שהיו בבחי' הסתלקות לעילא ולעילא (ענינו האמיתי של הגלות) נמשכים ומתגלים למטה, וע"ז מתבטלת האפשרות ליניקת החיצונים ("כרחל לפני גוזזי נאלמה"⁸⁷) ועד להיפך הטהרה דזמן

(82) מאו"א א, פד. ב"ש לאה"ע סקכ"ו ס"כ. מג"ע אופן קבא.

(83) ראה לקו"ש חכ"ו ע' 46. וש"נ.

(84) ירמ' לא, יד.

(85) זהר שבהערה 49.

(86) שם, טו-טז.

(87) ישע"י נג, ז. וראה סה"מ תרנ"ט ע' קנב.

תש"ד ע' 84. ועוד.

מודגש ביותר ענין הגאולה ב"מלכות" - מלכות בית דוד בתקפה ובשלימותה ע"י מלך המשיח, שעל ידו תתגלה מלכותו של הקב"ה בכל העולם, כמ"ש, "והיתה לה' המלוכה"⁹⁴, "והי' ה' למלך על כל הארץ"⁹⁵.

והענין בזה:

מלכות (בשייכות לגאולה) - מלך המשיח - מורה על החזוק והתוקף דענין הגאולה ללא התחשבות במניעות ועיכובים ובלשון חז"ל⁹⁶, "אמר מלכא עקר טורא", שאפילו "הר" (טורא), תוקף המנגד, נעקר (ממקומו למקום אחר)⁹⁷ ע"י המלך.

ובעומק יותר: כיון שהחיות והמציאות של כל בני המדינה וכל עניני המדינה תלוי' בהמלך⁹⁸, מובן, שלאמיתו של דבר לא שייך מציאות של מנגד להמלך, שהרי כל מציאותו של "המנגד" (כפי שנראה בחיצוניות) תלוי' בהמלך. ועד"ז בנוגע להגאולה - שענין המלכות (מלך המשיח) מדגיש שלאמיתו של דבר אין העולם (גלות) יכול להיות מנגד להגאולה, כיון שכל מציאות העולם תלוי' בענין הגאולה (מלכות), כדאיתא בגמרא⁹⁹, "לא איברי עלמא אלא . . . למשיח"⁹⁹, ולכן, "הניגוד" דהעולם (גלות) להגאולה אינו אלא ענין

חיצוני בלבד, וביטולו הוא ע"י התגלות ענינו האמיתי של העולם - מלכות¹⁰⁰.

ובהתגלות המלכות (מלכותו של הקב"ה ע"י מלך המשיח) ישנם כמה אופנים ודרכים - מלכות כפי שהיא בשבעת המדות: מלכות שבחסד, מלכות שבגבורה, מלכות שבתפארת, מלכות שבנצח, מלכות שבהוד, מלכות שביסוד, ומלכות שבמלכות.

וע"פ מאמרו של רבי שה"ז דרך ישרה" להתגלות וביאת המשיח היא, תפארת" (כנ"ל ס"ט), מובן גודל העילוי ב"מלכות" דשבוע (ושבת) זה - מלכות שבתפארת.

ועוד ועיקר - שאין צורך להמתין להמשך השבתות דספה"ע, כיון שע"י מלכות שבתפארת (דרך ישרה", בריה התיכון המבריה מן הקצה אל הקצה, מרום המעלות ומדרגות עד סוף כל דרגין¹⁰¹), נמשכים ומתגלים גם פרטי עניני המלכות של אח"כ¹⁰²: מלכות שבנצח - נצחון המלך (על עניני העולם שמעלימים בחיצוניותם), מלכות שבהוד - יופי המלך, "מלך ביפיו תחזינה עיניך"¹⁰³, מלכות שביסוד - חיווק המלכות באופן יסודי ונצחי, ומלכות שבמלכות - הגילוי ד"מלכותך¹⁰⁴ מלכות כל עולמים"¹⁰⁵

100 ולהעיר, המשמכת וגילוי אלופו של עולם (שע"ז נעשה מ"גולה", גאולה", כנ"ל ס"ז) הו"ע ד"אחד", אמליכתי' למעלה ולמטה ולדי' רוחות" (ברכות יג, ב), "מלכות הוא ענינו" (רמב"ם הל' שופר פ"ג ה"ט).

101 ראה תניא פ"ג אגה"ק ס"ו. ובכ"מ.
102 ע"ד גמר ושליומות העבודה דספה"ע (הכנה למי"ח) בר"ח סיון, "בשבוע הו' ביום ג' בו" (תו"א יתרו טו, א) - תפארת שבמלכות.

103 ישע"י לג, יז.

104 תהלים קמה, יג.

105 ובלשון הרמב"ם בנוגע למלך המשיח -

94 עובדי' בסופו.

95 זכרי' יד, ט.

96 ב"ב ג, סע"ב.

97 כדיוק הלשון "עקר טורא" - שאינו מתבטל ממציאותו, אלא נעקר ממקום למקום (רוחניים), שוה"ע דאתהפכא חשוכא לנהורא.

98 ראה לקו"ש ח"ח ע' 25. ושי"נ.

99 וגם לשאר הדעות (שם) - "לזוד", מלכות בית דוד ("המלכות שניתן לו היא לעולם לו ולדורו" - חדא"ג מהרש"א שם), שמלך המשיח הוא מורעו; ו"למשה" - "גואל ראשון הוא גואל אחרון" (ראה לקו"ש ח"א ע' 8 ואילך. ושי"נ).

חיות - קשורה עם תנועה²¹. וענין התנועה הוא בלב דוקא, שנמצא תמיד בתנועה של רצוא ושוב, "דפיקן דלבא"²², והדם שבו - בתנועה תמידית, סיבוב והילוך בכל אברי הגוף (כמבואר באגה"ק¹⁹), משא"כ הכבד והמוח שאינם בתנועה.

ועד"ז בנשיא ומלך, "לב כל קהל ישראל" - "אשר יוציאם ואשר יביאם"²³, שעל ידו נעשה (גם²⁴) המשכת חיות לבני".

ובבוא יום התחלת הנשיאות (ב' ניסן) מידי שנה בשנה, ניתוסף עוד יותר בענין ה"לב", היינו, הוספה בענין החיים - "והחי יתן אל לבו", ועד שנמשך מבחינת "מחי' חיים יתן לך חיים"²⁵, עד לחיים גשמיים כפשוטם.

ג. האמור לעיל (הוספה בענין החיים), מודגש ביותר בכ' ניסן דשנה זו - ס"ח שנה (פר"ת - תשמ"ח) לנשיאות כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ס"ח בגימטריא²⁶, "חיים".

ויש להוסיף, ע"פ סגנון ולימוד אאמו"ר ע"ד הרמז - שמספר ס"ח העולה מצירוף האותיות ד, "חיים" (ב' יו"דין ומ"ח)²⁷ מכוון לחילוקי התקופות במשך ס"ח שנות הנשיאות דנשיא דורנו:

"מלך" - ר"ת מוח לב כבד¹⁴, "תלת שליטין אינון - מוח לבא וכבדא"¹⁵.

והחילוק שביניהם¹⁶:

המוח - הוא הראש דחיות הגוף, כי, "עיקר משכנה והשראתה (של הנשמה) היא במוחו (של אדם) ומהמוח מתפשטת לכל האברים, וכל אבר מקבל ממנה חיות וכת הראוי לו לפי מזגו ותכונתו"¹⁷, ולכן, המוח מושל ושולט על אברי הגוף ולהנהיגם כרצונו.

הכבד - כולו דם (קרוש)¹⁸.

ואילו הלב - הוא חיות הגוף עצמו, להיותו מקום משכן "הדם הוא הנפש", ועל ידו נעשה "התפשטות והילוך החיות . . המלוכשת בדם הנפש היוצא מהלב אל כל האברים, וסובב סובב הולך הרוח חיים והדם תוך תוך כל האברים והגידים המובלעים בהם וחוזר אל הלב כו" (כפי שמבאר רבינו הזקן באגה"ק¹⁹).

ונמצא, שעיקר ענין החיות דכל אברי הגוף קשור עם הלב, כי, הדם ("הוא הנפש") שבלב (לא רק גילוי והמשכה ממנו) מתפשט בכל אברי הגוף ממש²⁰.

זאת ועוד:

14 מגן אבות להרשב"ץ פ"ה מ"ט. ערכי הכינויים (לבעל ס"ד) בערכו. ניצוצי אורות וניצוצי זהר לוח"ב קנג, א.

15 זח"ב שם.

16 ראה גם לקו"ש ש"ש לג, ד. ובכ"מ.

17 תניא פנ"א.

18 פרש"י ד"ה הכבד - חולין קט, ב.

19 סימן לא.

20 ולכן, המשכת החיות מהמוח לכל האברים היא גם באופן של התחלקות, ש"כל אבר מקבל ממנה חיות וכת הראוי לו לפי מזגו ותכונתו", משא"כ המשכת החיות מהלב היא לכל האברים בשוה, שכולם מקבלים את הדם שבלב, עצם החיות (וראה גם סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 222 ואילך. ושי"נ).

21 כידוע ש"תנועה" היא סימן על ה"חיות" - כל חי מתנועע.

22 ראה לקו"ש ש"ש שם. ועוד.

23 פינחס כז, יז.

24 נוסף על פעולת הראש ומוח - מורה"ד"ך ומנהיג לכל ישראל, "אשר יוציאם ואשר יביאם" (וראה רמב"ם הל' מלכים ספ"ד).

25 יומא עא, א.

26 ולהעיר, שענין הגימטריא - מספר, שייך לכל, אפילו לפשוט שבפשוטים וקטן שבקטנים.

27 להעיר מביאורי הענין דלולב (בגימט' חיים) מנענעו ש"ג, געז לחוה שלו ממש" (סידור אדה"ו קודם הלל). ולהעיר מביאורי אאמו"ר בענין (רבי), "חייא ו, חיים" (ע"פ הנסמן בס' המפתחות).

משיחת יום א' פ' צו, ב' ניסן ה'תשמ"ח

א. בהמשך להמדובר לאחרונה אודות הענין ד', והחי יתן אל לבו¹⁰¹ – מובן, שכל תאריך שאירע בו ענין מיוחד בחיי האדם, כשחזור ונשנה מידי שנה בשנה, צריך להביא לידי הוספה בענין החיים, כמדובר לעיל¹⁰² בנוגע ליום הולדת, ועד¹⁰³ מובן גם בנוגע ליום נישואין¹⁰⁴, וכיו"ב.

ואם הדברים אמורים בנוגע לחייו הפרטיים דכאו"א מישראל – בנוגע לנשיא ישראל (הנשיא הוא הכלי¹⁰⁵) על אחת כמה וכמה שמאורעות מיוחדים בחייהם מביאים הוספה בענין החיים (והחי יתן אל לבו¹⁰⁶), הן בנוגע להנשיאים עצמם (שיתוסף אצלם שלימות נעלית יותר לגבי השלימות שלפנ¹⁰⁷), והן בנוגע לפעולת השפעתם בכל ישראל, צאן מרעיתם.

ועד¹⁰⁸ בנדוד¹⁰⁹ – ב' ניסן – יום ההסתלקות הילולא דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב¹¹⁰, ויום התחלת הנשיאות דכ"ק

(1) לשון הכתוב – קהלת ז, ב.

(2) כ"ה אדר וש"פ ויקרא ר"ח ניסן ש.ו. (סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 332 ואילך; 343 ואילך).

(3) להעיר מהשקו"ט הידועה אם נישואין הו"ע חד-פעמי שהוא פעולה נמשכת, או שבכל יום הוה קנין חדש (ראה מפענח צפונות ע' קלה. וש"ג).

(4) פרש"י חוקת כא, כא.

(5) שהרי כאו"א מישראל הוא בתוקת כשרות (רמב"ם הל' קידוה"ח (שיעור דימים הסמוכים) פ"ב ה"ב. ועוד), ועאכ"כ – נשיא ישראל, שכל עניניהם בשלימותו כו'.

(6) להעיר, שביום ההילולא מתעלים, כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו (אגה"ק סי' ז"ך וכו'). סידור עם דא"ח שער הל"ג בעומר. ובכ"ז, ונמצא, שיום זה כולל כל (ששים) שנות חייו דכ"ק אדמו"ר (תרכ"א – פרי"ת).

(7) כמארו"ל על הפסוק (קהלת א, ה) "וזה השמש ובא השמש", "עד שלא תשקע שמשו של צדיק זה הוא מזרית שמשו של צדיק אחר" (קה"ר עה"פ. יומא לח, ב).

מו"ח אדמו"ר¹¹¹ נשיא דורנו, אשר, יום זה (ב' ניסן) הוא יום מיוחד בחיי הנשיא, ויום מיוחד בענין הנשיאות – התחלת הנשיאות של נשיא דורנו, הכוללת את כל המשך הנשיאות עד ביאת גואל צדק.

ועפ"ז מובן, שבבוא יום ב' ניסן בכל שנה ושנה, ניתוסף עליו גדול יותר¹¹² בענין הנשיאות.

ב. ויש להוסיף ולבאר הקשר והשייכות להענין ד', והחי יתן אל לבו – הוספה בענין החיים:

אודות נשיא ומלך – פוסק הרמב"ם¹¹³ שהוא, לב כל קהל ישראל¹¹⁴. והרי ענינו של הלב הוא – שבו משכן, ה"ם הוא הנפש¹¹⁵ המחיה את כל הגוף.

ובפרטיות יותר:

(8) בנו יחידו: בנו – שירש המלכות והנשיאות (ראה רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ז), ואינו צריך משיחה (שם ה"ב), ויחידו – שאין מקום למחלוקת כו' (שם), ונעשה מלך ונשיא תיכף ומיד.

(9) נוסף לכך שלהיותו ממלא מקום של הנשיאים שלפניו, ה"ז כולל גם כל משך הנשיאות דקודמו.

(10) כציווי הוראת חז"ל "מעלין בקודש" (ברכות כה, א. וש"ג). ולהעיר מהמבואר באגה"ק (סי"ד) בנוגע לראש השנה*, ש"ככל שנה ושנה יורד ומאיר... אור חדש עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כה".

(11) הל' מלכים פ"ג ה"ו.

(12) נוסף לכך שהוא, ראש" (ש"א טו, יז. ועוד), ראש הדור" (תנחומא חוקת כג. במדבר"ר פ"ט, כח). וראה תניא פ"ב: ראשי אלפי ישראל שנשמותיהם הם בבחי' ראש ומוח כו' ראשי בני ישראל שבדורם.

(13) ראה יב, כג.

(* ראש בזמן, ודוגמתו בנפש – נשיא ישראל, הראש דבני" (ככהנה"ד 12).

ובפשטות: "תפארת" – הו"ע לימוד התורה, ו"מלכות שבתפארת" – הוא לימוד התורה בעניני מלך המשיח ובעניני הגאולה שנתבארו בריבוי מקומות¹¹⁶,

– בתורה שבכתב (ובפרט, כדברי הנביאים. . שכל הספרים מלאים בדבר זה¹¹⁷) ובתורה שבעל פה, בגמרא (ובפרט במסכת סנהדרין ובסוף מסכת סוטה¹¹⁸) ובמדרשים, וגם – ובמיוחד – בפנימיות התורה, החל מספר הזר (ש"בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזר כו' יפקון ב' מן גלותא ברחמים¹¹⁹), ובפרט בתורת החסידות (שע"י הפצת המעיינות חוצה אתי מר דא מלכא משיחא¹²⁰), בתורת רבותינו נשיאינו, ובפרט בתורת (מאמרים ולקוטי שיתות) של נשיא דורנו – מעין ודוגמא והכנה ללימוד תורתו של משיח, "תורה חדשה מאתי תצא¹²¹", שילמד לכל העם פנימיות התורה (טעמי תורה), ידיעת אלקות (דע את אלקי אביך¹²²), כפס"ד הרמב"ם¹²³ ש"כאותו הזמן. . יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כו" –

וההוספה בלימוד התורה בעניני משיח והגאולה ("מלכות שבתפארת") היא

110 ונקל למוצאם – ע"י ספרי המפתחות (שרבו בדורנו זה) על סדר האי"ב, בערכים המתאימים: גאולה, משיח, וכיו"ב.

(111) רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ב.

(112) וע"פ האמור לעיל (ס"ז) שהגאולה באה ע"י התגלות עניני האמיתי של הגלות – יומתק שמיני הגאולה הם בסוף (סיום וגמר) מסכת סוטה הקשורה על הגלות.

(113) זח"ג קכד, ב – ברע"מ. הובא ונת' באגה"ק רסכ"ו.

(114) אגה"ק דהבעש"ט – כש"ט בתחלתו.

(115) ישע"י נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג.

(116) דה"א כה, ט.

(117) בסיום וחותם ספרו, "משנה תורה".

(מלכותך" דייקא – מלכות דא"ס שלפני הצמצום¹⁰⁶ (הקשורה עם כתר ופנימיות הכתר, "כתר עליון איהו כתר מלכות¹⁰⁷"), שנמשכת ומתגלה ונעשית "מלכות כל עולמים", "מלכות" דייקא, שאין צורך ב"ממשלה" בעל כרחם, כיון ש"מלכותו ברצון¹⁰⁸ קיבלו עליהם¹⁰⁹).

יב. וביאור ה"דרך ישרה" להתגלות וביאת המשיח ע"י "מלכות שבתפארת" – בנוגע למעשה בפועל:

ובהקדמה – שכיון שמשיח צדקנו עומד לבוא תיכף ומיד, אבל עדיין לא בא בפועל, שלכן דרושה ההשתדלות האחרונה ("סוף לבושי") של כאו"א מישראל להביא את המשיח, צריכה להיות הפעולה (לא ע"י מלכות בטהרתה, ענינו של מלך המשיח עצמו, אלא ע"י "מלכות שבתפארת", כלומר, ענינו של המשיח (מלכות) כפי שהוא בתורה (תפארת), כאמור לעיל (ס"ט) שע"י התורה (וענינו של משיח בתור "רב") נמשכים ומתגלים האורות עליונים דהגאולה (וענינו של משיח בתור "מלך") באופן פנימי.

יש לומר: "יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה" – הו"ע מלכות שבתפארת, כי "תפארת" הו"ע התורה (ראה גם לקמן סי"ב), "ילחם מלחמות ה' וינצח" – מלכות שבנצח, "ובנה מקדש במקומו" – מלכות שבנח, כמארו"ל (ברכות שבהערה 47) "ההודו בית המקדש", וקבץ נדחי ישראל" – מלכות שביסוד, שנקרא "כל", ע"ש שאוסף ומקבץ האורות דכל הספירות, ו"אהפוך אל עמים גו' לקראו כולם בשם ה' ולעבדו שכס אחד" – מלכות שבמלכות.

(106) ראה לקו"ת שה"ש יד, ד. ובכ"מ.

(107) תקו"ו בהקדמה (יז, א).

(108) להעיר, שרצון הוא כתר, וכתר קשור עם מלכות, כנ"ל בפנים.

(109) ראה לקו"ת דרושי ר"ה נו, סע"ב ואילך.

סידור (עם דא"ח) נג, ג. יהל אור עה"פ (ע' תרפה). ועוד.

הדרך ישרה" לפעול התגלות וביאת המשיח והגאולה בפועל ממש.

יג. ועל של פועל באתי - ובודאי יעוררו ויפרסמו בכל מקום ומקום:

כדי לפעול התגלות וביאת המשיח תיכף ומיד - על כאו"א מישראל (האנשים - הן יושבי אוהל (ישכר) והן בעלי עסק (זבולון), וכן הנשים והטף, כל חד וחד לפום שיעורא דילי) להוסיף בלימוד התורה (במיוחד) בעניני משיח וגאולה.

ומה טוב - שהלימוד יהי (ברבים) בעשרה, כי, נוסף על המעלה ד'עשרה שיושבים ועוסקים בתורה שכינה שריוי ביניהם¹¹⁸, יש מעלה מיוחדת כשלומדים עניני משיח והגאולה ברבים בנוגע להתפעלות והשמחה ברגש הלב, שעיי"ז הולכת וגדלה ההשתוקקות והצפי' לביאת המשיח¹¹⁹.

ועוד ועיקר כפשוט - להוסיף בקיום המצוות בהידור, ובמיוחד בההידור במצות הצדקה (כללות כל המצוות¹²⁰) ש"מקרב את הגאולה"¹²¹.

וכדאי ונכון לקשר ההוספה בצדקה עם ההוספה בתורה בעניני משיח והגאולה - עיי"ז שההוספה לצדקה היא מתוך כוונה לקרב ולזרוז את הגאולה, כיון שכוונה זו כשלעצמה היא חלק מלימוד התורה בעניני הגאולה - הלימוד (במחשבה - מזמן

(118) אבות פ"ג, ו. וראה אה"ק סכ"ג.

(119) ולכן, גם אלה שרוצים ללמוד בעיון ושקו"ט (ועד לחדש חידושי תורה בעניני משיח וגאולה), מתוך מנוחה וישוב הדעת, עיי' הלימוד לעצמו או בחברותא - ישתדלו (מזמן לזמן) להשתתף גם בהלימוד בעשרה, כדי שיהי' אצלם גם המעלה שעיי' הלימוד בעשרה (כפננים).

(120) ראה תניא פל"ז.

(121) ב"ב יו"ד, א.

לזמן) דמאמר חז"ל "גדולה צדקה שמקרב את הגאולה"¹²².

יד. ויה"ר שההחלטה בכהנ"ל תמהר ותזרוז ותביא תיכף ומיד את התכלית והמכוון - התגלות וביאת המשיח בפועל ממש, תיכף ומיד ממש.

ובפשטות - שביום הש"ק פרשת "אשה כי תזריע וילדה זכר", "זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו" (לפני הקריאה בתורה ועאכו"כ לפני לימוד פרקי אבות במנחה), תהי' לידת והתגלות משיח צדקנו ("חיוורא דכי רבי" כפי שהוא "ביום טהרתו") - שזוכים לשמוע ההכרזה (בכל העולם ובכל סדר ההשתלשלות) ש"הנה זה (מראה באצבעו ואומר זה) מלך המשיח בא", והנה זה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בא (כיון ש"הקיצו ורננו שוכני עפר"¹²³, וצדיקים קמים לתחי' מיד¹²⁴), וכל רבותינו נשיאינו, וכל צדיקי ונשיאי ישראל, ומשה ואהרן עמהם.

וביחד עם כל בני, "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובבנותינו"¹²⁵, "עוד אקבץ עליו לנקבציו"¹²⁶, "מאשור וממצרים כו' ומאיי הים"¹²⁷ - באים "עם ענני שמיא"¹²⁸, לארצנו הקדושה, לירושלים

(122) ובסגנון האמור לעיל - מלכות שבתפארת - יש לומר: תפארת הו"ע התורה, ומלכות - שעיקרה קיום מצוות המלך - הו"ע (המצוות, ובפרט מצות) הצדקה. ובמלכות שבתפארת (שהמלכות עצמה היא במדת התפארת) - גם הצדקה (מלכות) היא חלק מהתורה (תפארת).

(123) ישע"י כו, יט.

(124) ראה חז"א קמ, א.

(125) בא יו"ד, ט.

(126) ישע"י נו, ח.

(127) שם יא, יא.

(128) דניאל ז, יג. וראה סנהדרין שבהערה 18.

רוצה ליכנס"¹³³.

ועוד והוא העיקר - שכל זה נעשה בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, כך שיכולים להודות ולברך על לידת והתגלות המשיח: "שהחיינו¹³⁴ וקיימנו והגיענו¹³⁵ לזמן הזה".

(133) ויק"ר פכ"א, ו. וראה רד"ל שם. שמו"ר פל"ח, יו"ד ובמפרשים שם.

(134) להעיר, שברכת שהחיינו מברכים על שמחה הנרגשת בלב - דוקא על דבר שינוי בפועל עתה.

(135) וי"ל גם מלשון נגיעה, שיכולים (לא רק להראות, אלא גם) לגעת (אָנְרירען - לקו"ת ר"פ שמיני).